

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрдэнэбүрэн сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2024/141/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Эрдэнэбүрэн хот 2024 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 99047408 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас: 99013699 Цахим хаяг: tsetsegsurena@audit.gov.mn Гэрээт аудитор: Д.Эрдэнэцэцэг Утас: 99019943 Цахим хаяг: erdenetsetsegd@audit.gov.mn
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2025.02.24 № 182
танай _____-ны № _____-т

ЭРДЭНЭБҮРЭН СУМЫН ЗДТГ-ЫН
ДАРГА Н.ЦЭВЭЛМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрдэнэбүрэн сумын ЗДТГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Эрдэнэбүрэн сумын ЗДТГ нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Тайлант онд 87,5 сая төгрөгийн барилга байгууламж, 27,1 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 10,9 сая төгрөгийн тавилга үнэ төлбөргүй орлогоор нэмэгдэж ажилчдын ажиллах орчин бүрдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй ч орлогын данс буюу 14020 данснаас 0,5 сая төгрөгийн зарлагын гүйлгээ хийгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлттэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 8 зорилт 38 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 92.2 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>104,536,805.84</u>	<u>63,966,757.23</u>
33	АВЛАГА	-	4,499,151.39
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	4,499,151.39
34	УРЬДЧИЛГАА	49,000,000.00	-
3471	Урьдчилгаа тооцоо	49,000,000.00	-
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	49,000,000.00	
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	55,536,805.84	59,467,605.84
354	Хангамжийн материал	43,902,805.84	47,833,605.84
35410	Бичиг хэргийн материал	6,272,781.17	6,372,781.17
35420	Аж ахуйн материал	28,334,024.67	35,681,324.67
35470	Бусад хангамжийн материал	9,296,000.00	5,779,500.00
35600	Мал амьтад	11,634,000.00	11,634,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,457,362,447.86</u>	<u>2,402,372,986.46</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,457,362,447.86	2,402,372,986.46
392	Биет хөрөнгө	2,432,856,247.86	2,377,866,786.46
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,654,846,618.79	2,739,846,618.79
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(596,576,634.83)	(737,712,630.46)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	369,326,000.00	329,526,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(114,645,000.12)	(130,923,266.76)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	196,641,756.00	223,701,107.82
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(154,415,464.02)	(174,963,300.29)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	114,234,631.54	175,148,551.54
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(37,606,687.50)	(47,807,322.18)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1,051,028.00	1,051,028.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,540,000.00	1,540,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,540,000.00)	(1,540,000.00)
393	Биет бус хөрөнгө	24,506,200.00	24,506,200.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	25,756,200.00	25,756,200.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,250,000.00)	(1,250,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,561,899,253.70</u>	<u>2,466,339,743.69</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>219,604.77</u>	<u>3,941,424.08</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	219,604.77	3,941,424.08
413	Өглөг	219,604.77	3,941,424.08
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	219,604.77	3,941,424.08
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,561,679,648.93</u>	<u>2,462,398,319.61</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,561,679,648.93	2,462,398,319.61
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	607,714,368.00	607,714,368.00
51101	Өмч: - төрийн	607,714,368.00	607,714,368.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,725,080,309.97	1,625,798,980.65
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,725,080,309.97	1,676,080,309.97
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(50,281,329.32)

51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	228,884,970.96	228,884,970.96
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,561,899,253.70	2,466,339,743.69

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,342,633,182.52	1,540,088,980.22
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	380,991,000.00	125,241,771.82
120	Нийтлэг татварын бус орлого	380,991,000.00	125,241,771.82
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	605,000.00	605,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	605,000.00	605,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого /Үндсэн хөрөнгө/	379,301,000.00	122,973,271.82
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого /Бараа материал/	1,085,000.00	1,663,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	961,642,182.52	1,414,847,208.40
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	236,479,924.00	340,386,708.40
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,000,000.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	235,479,924.00	340,039,048.40
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		347,660.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	725,162,258.52	1,074,460,500.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	725,162,258.52	1,074,460,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,046,237,771.16	1,587,053,643.02
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	948,437,962.16	1,587,053,643.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	912,935,962.16	1,292,203,843.02
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	429,116,206.71	636,974,335.23
210101	Үндсэн цалин	268,316,418.64	363,547,358.06
210102	Нэмэгдэл	101,669,743.69	196,392,577.17
210104	Урамшуулал	21,941,570.50	45,354,400.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	37,188,473.88	31,680,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,868,173.67	78,776,432.69
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,924,590.43	54,142,818.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,108,775.21	6,268,039.35
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,287,020.50	3,134,019.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	777,071.56	3,005,629.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,770,715.97	12,225,925.74
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	147,583,100.00	132,078,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,204,676.18	7,234,800.00
210302	Түлш, халаалт	143,378,423.82	124,843,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,160,250.00	24,381,840.00
210401	Бичиг хэрэг	3,586,900.00	3,149,700.00

Эрдэнэбүрэн сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210402	Тээвэр, шатахуун	5,172,410.00	17,605,040.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,400,940.00	3,074,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	552,500.00
2105	Нормативт зардал	182,660.00	496,200.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	182,660.00	496,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,844,300.00	4,790,699.84
210602	Тавилга	-	1,999,999.92
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	16,800.00	317,000.00
210604	Урсгал засвар	2,827,500.00	2,473,699.92
2107	Томилолт, зочны зардал	5,707,200.00	7,510,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,707,200.00	7,510,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,980,873.00	144,571,235.12
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,818,120.00	142,882,535.12
210803	Даатгалын үйлчилгээ	145,000.00	346,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	225,000.00	300,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	30,000.00	34,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	713,600.00	701,200.00
210807	Газрын төлбөр	49,153.00	307,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	252,493,198.78	262,624,200.14
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60,595,200.00	44,601,150.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	350,000.00	1,343,650.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	191,547,998.78	216,679,400.14
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,502,000.00	294,849,800.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,502,000.00	294,849,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	37,884,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	28,320,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	35,502,000.00	228,645,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	97,799,809.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	97,799,809.00	-
220001	Барилга байгууламж	97,799,809.00	
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	296,395,411.36	(46,964,662.80)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	3,316,666.52
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	3,316,666.52
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(3,316,666.52)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	296,395,411.36	(50,281,329.32)

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	962,247,182.52	1,415,452,208.40
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	605,000.00	605,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	605,000.00	605,000.00

Эрдэнэбүрэн сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын
хураангуй тайлан

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	605,000.00	605,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	605,000.00	605,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	961,642,182.52	1,414,847,208.40
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	236,479,924.00	340,386,708.40
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,000,000.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	235,479,924.00	340,039,048.40
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		347,660.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	725,162,258.52	1,074,460,500.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	725,162,258.52	1,074,460,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	812,504,958.52	1,415,452,208.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	812,504,958.52	1,415,452,208.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	777,002,958.52	1,120,602,408.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	404,364,088.36	636,915,600.00
210101	Үндсэн цалин	226,689,527.08	320,186,976.34
210102	Нэмэгдэл	104,836,951.91	234,880,217.13
210104	Урамшуулал	23,964,294.00	46,782,313.25
210105	Гэрээт ажлын хөлс	48,873,315.37	35,066,093.28
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	57,300,017.16	79,612,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,322,700.00	53,355,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,245,000.00	6,369,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,134,300.00	5,372,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,434,500.00	3,228,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,163,517.16	11,286,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	147,583,100.00	132,078,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,793,300.00	7,234,800.00
210302	Түлш, халаалт	142,789,800.00	124,843,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,237,760.00	22,293,740.40
210401	Бичиг хэрэг	2,400,800.00	2,754,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,946,260.00	16,185,940.40
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,890,700.00	3,353,400.00
2105	Нормативт зардал	582,600.00	553,700.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	582,600.00	553,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,874,300.00	1,990,700.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	200,600.00	317,000.00
210604	Урсгал засвар	1,673,700.00	1,673,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,707,200.00	7,510,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,707,200.00	7,510,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15,340,773.00	143,142,068.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,260,120.00	141,389,568.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	145,000.00	346,000.00

Эрдэнэбүрэн сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	225,000.00	300,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	30,000.00	34,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	631,500.00	765,000.00
210807	Газрын төлбөр	49,153.00	307,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	120,013,120.00	96,505,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	119,313,120.00	95,021,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	700,000.00	1,484,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,502,000.00	294,849,800.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,502,000.00	294,849,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	37,884,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	28,320,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	35,502,000.00	228,645,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>149,742,224.00</u>	=
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	149,742,224.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	149,742,224.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	149,742,224.00	-
220001	Барилга байгууламж	149,742,224.00	
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(149,742,224.00)</u>	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	607,714,368.00	228,884,970.96	1,725,080,309.97	2,561,679,648.93
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	607,714,368.00	228,884,970.96	1,725,080,309.97	2,561,679,648.93
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	607,714,368.00	228,884,970.96	1,725,080,309.97	2,561,679,648.93
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	607,714,368.00	228,884,970.96	1,725,080,309.97	2,561,679,648.93

Эрдэнэбүрэн сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(49,000,000.00)	(49,000,000.00)
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	607,714,368.00	228,884,970.96	1,676,080,309.97	2,512,679,648.93
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(50,281,329.32)	(50,281,329.32)
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	607,714,368.00	228,884,970.96	1,625,798,980.65	2,462,398,319.61

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,075,065,500.00	1,075,065,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,075,065,500.00	1,075,065,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,007,015,700.00	1,007,015,700.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	636,915,600.00	636,915,600.00
210101	Үндсэн цалин	320,186,976.34	320,186,976.34
210102	Нэмэгдэл	234,880,217.13	234,880,217.13
210104	Урамшуулал	46,782,313.25	46,782,313.25
210105	Гэрээт ажлын хөлс	35,066,093.28	35,066,093.28
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	79,612,500.00	79,612,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	53,355,800.00	53,355,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,369,100.00	6,369,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,372,500.00	5,372,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,228,900.00	3,228,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,286,200.00	11,286,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	132,078,400.00	132,078,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,234,800.00	7,234,800.00
210302	Түлш, халаалт	124,843,600.00	124,843,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	20,618,800.00	20,618,800.00
210401	Бичиг хэрэг	2,754,400.00	2,754,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,511,000.00	14,511,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,353,400.00	3,353,400.00
2105	Нормативт зардал	553,700.00	553,700.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	553,700.00	553,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,990,700.00	1,990,700.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	317,000.00	317,000.00
210604	Урсгал засвар	1,673,700.00	1,673,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,510,500.00	7,510,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,510,500.00	7,510,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	38,250,300.00	38,250,300.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	36,497,800.00	36,497,800.00

Эрдэнэбүрэн сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210803	Даатгалын үйлчилгээ	346,000.00	346,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	300,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	34,000.00	34,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	765,000.00	765,000.00
210807	Газрын төлбөр	307,500.00	307,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	89,485,200.00	89,485,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	88,001,200.00	88,001,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,484,000.00	1,484,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	68,049,800.00	68,049,800.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	68,049,800.00	68,049,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	37,884,800.00	37,884,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	28,320,000.00	28,320,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,845,000.00	1,845,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,075,065,500.00	1,075,065,500.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,033,150,500.00	1,074,460,500.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,033,150,500.00	1,074,460,500.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	41,915,000.00	605,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	605,000.00	605,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	41,310,000.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	(Төгрөгөөр) Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	340,386,708.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	238,386,708.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	11,586,708.40
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,674,940.40
210402	Тээвэр, шатахуун	1,674,940.40
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,891,768.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,891,768.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,020,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,020,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	226,800,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	226,800,000.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	226,800,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	102,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	102,000,000.00
220001	Барилга байгууламж	102,000,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	340,386,708.40
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	340,386,708.40
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	340,039,048.40
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	347,660.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 162,450.3 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 151,000.0 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа¹-г залруулж, баталгаажуулав. Үүнд:

- *Аймгийн ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн өмнөх оны 49,000.0 мянган төгрөг, тайлант оны 102,000.0 мянган төгрөг нийт 151,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг урьдчилж гарсан зардлаар бүртгэсэн нь аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн урьдчилж гарсан зардлын бүртгэлтэй давхардсан байгааг залруулсан*

Залруулагдаагүй 9,750.3 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 9,750.3 мянган төгрөгийн 4 зөрчил² илэрснээс, орлого төвлөрүүлээгүй 1 зөрчилд 1 төлбөрийн акт, орлогын данснаас гүйлгээ гаргасан, шатахууны зарцуулалт хяналтгүй зарцуулсан, газрын асуудал шийдвэрлэхтэй холбоотой 9,750.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Илрүүлэлт: Аймгийн онцгой комиссын 2023.03.01/05 тоот тогтоолоор сумдад хөнгөлөлттэй үнээр олгосон өвс, тэжээлийн үнийн зөрүү болох 1,7 сая төгрөгийг аймгийн орлогод төвлөрүүлээгүй, ирсэн өвс, тэжээлийн авлага, өглөгийн тооцоо хийж баталгаажуулаагүй, нярвын тайлан гаргаагүй,

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.2-д "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх, 16-р зүйлийн 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2020.02.18-ны 49 тоот тогтоолын 2-т зааснаар, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18-р зүйлийн 18.1-д

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

“Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоох

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.3.1 Газартай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Нэгдсэн сангийн мэдээлэлд байгаа 7 газраас 2 газар данс бүртгэлд бүртгэгдсэн, 5 газар мэдээллийн санд бүртгэгдээгүй газрын төлбөрийн ногдуулалт хийгээгүй зөрчил илэрлээ.

Энэ нь нь УСНББОУС-1, УСНББОУС31 Биет бус хөрөнгө АДБОУС 200,2000, MNS-6817-4:2020 стандартын 7.1.1.2.2, 7.1.3.4, 7.1.3.5 заалтууд болон Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны “Журам шинэчлэн батлах тухай” 271 дүгээр тогтоолын 3 дугаар зүйлийн 3.8-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь газар эзэмших эрх шинээр авах саналаа тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгуулан, холбогдох Газрын алба, сумын газрын даамалд хүсэлт гарган шийдвэрлүүлнэ. Газар эзэмших/ашиглах эрх үүсмэгц түүнийг үнэлж, санхүүгийн тайланд бүртгэх саналыг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ.” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Газрын нэгдсэн системд бүртгэлтэй газруудыг данс бүртгэлд тусган, газрын төлбөрийн орлогыг ноогдуулж ажиллах

5.3.2. Төсөв зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Орлогын данснаас 500,0 мянган төгрөгийн зардал гаргаж зарцуулсан зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5-р зүйлийн 5.1.2-д “төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20-р зүйлийн 20.2.3-д “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн сангийн мэргэжилтний дотоод хяналтыг сайжруулах

5.3.4. Дотоод хяналт, хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шатахууны зардлыг замын хуудсаар баталгаажуулаагүй, нярав шатахууны тайлан бүрэн гаргаагүй, санхүүгийн баримт эмх цэгцгүй, анхан шатны баримтын бүрдэл хангалтгүй 9,250.3 сая төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14-р зүйлийн 14.2.3-д “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах”, 16-р зүйлийн 16.5.6-д “дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх” Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18-р зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэсэн заалттай нийцээгүй.

Өгсөн зөвлөмж: Шатахууны зарцуулалтад дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх, анхан шатны баримтгүй ажил гүйлгээ хийхгүй байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ОНХС-гийн хөрөнгийг урьдчилж гарсан зардлаар давхар бүртгэсэн	1	151,000.0			1	151,000.0	1	151,000.0	-	-
Дүн	1	151,000.0			1	151,000.0	1	151,000.0		

6.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
АОК-ын 2023.03.01/05 тоот тогтоолоор хөнгөлөлттэй үнээр олгосон өвс, тэжээлийн үнэ төвлөрүүлээгүй, өвсний авлага, өглөгийн тооцоо хийж баталгаажуулаагүй, орлого авч зарлага гаргасан баримт хангалтгүй	1	1,700.0	1	1,700.0				
Үндсэн хөрөнгийг ангилж бүртгээгүй, газар орлого аваагүй, газрын гэрчилгээ шинэчилж, кадастрын зургийн дагуу бүртгээгүй, газрын төлбөр төлөөгүй, мэдээллийн санд бүрэн оруулаагүй байна	1	0					1	
Орлогын данснаас зарлагын гүйлгээ гарган зарцуулсан	1	500.0					1	500.0
Шатахуун зарцуулалтад тавих дотоод хяналт сул, тооцоо бодож баримтжуулаагүй, баяр наадмын зардал илүү зарцуулсан	1	9,250.3					1	9,250.3
Дүн	4	11,450.3	1	1,700.0			3	9,750.3

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

ГЭРЭЭТ АУДИТОР

Х.БОЛДБААТАР

А.ЦЭЦЭГСҮРЭН

Д.ЭРДЭНЭЦЭЦЭГ

2025.02.24

2025.02.24

2025.02.24

ХОА-2025/141/НА-СТА-ТШЗ